

KOMENDA GŁÓWNA
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ

AKCEPTUJE
KOMENDANT GŁÓWNY
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
[Signature]
nadbrzg. Andrzej BARTKOWIAK

SPRAWOZDANIE
Z PRAC WYKONANYCH
W ARCHIWUM KOMENDY GŁÓWNEJ
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
W 2019 ROKU

Biuro Kontroli, Skarg i Wniosków
Sekcja Archiwum Komendy Głównej

WARSZAWA 2020

Wstęp

Podstawowym przepisem określającym działalność archiwalną w Polsce jest ustawa z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. 1983 Nr 38 poz. 173 z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 20 października 2015 r. w sprawie klasyfikowania i kwalifikowania dokumentacji, przekazywania materiałów archiwalnych do archiwów państwowych i brakowania dokumentacji niearchiwalnej (Dz. U. 2015 poz. 1743 z późn. zm.).

Zgodnie z zapisami ustawy organy państwowe oraz państwowe jednostki organizacyjne, organy jednostek samorządu terytorialnego oraz samorządowe jednostki organizacyjne obowiązane są zapewnić odpowiednią ewidencję, przechowywanie oraz ochronę przed uszkodzeniem, zniszczeniem bądź utratą powstającej w nich dokumentacji, w sposób odzwierciedlający przebieg załatwiania i rozstrzygania spraw a także nadsyłanej i składanej do nich dokumentacji.

W skład archiwów wyodrębnionych działających w resorcie spraw wewnętrznych i administracji wchodzi również archiwum Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej.

Zakres działania archiwum oraz zasady postępowania z dokumentacją wchodzącą w skład zasobu archiwalnego określa zarządzenie Nr 43 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 września 2017 r. w sprawie trybu brakowania dokumentacji niearchiwalnej oraz sposobu postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną w przypadku trwałego zaprzestania działalności przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz organy i jednostki organizacyjne podległe temu ministrowi lub przez niego nadzorowane (Dz. Urz. Min. SWiA 2017 poz. 59).

Na podstawie w/w zarządzenia opracowano i wydano decyzję nr 26 Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 22 czerwca 2018 r. w sprawie trybu brakowania dokumentacji niearchiwalnej w Państwowej Straży Pożarnej (Dz. Urz. KG PSP 2018 poz. 11).

Przepisy kancelaryjno-archiwalne

Funkcjonowanie archiwów zakładowych prowadzonych przez jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej zapewnia decyzja Nr 17 Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 22 kwietnia 2009 r. w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych oraz postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej (Dz. Urz. KG PSP Nr 1 poz. 13). Instrukcję archiwalną stosuje się w komendach wojewódzkich i powiatowych (miejskich) PSP, Centralnej Szkole PSP w Częstochowie, Szkołach Aspirantów PSP w Krakowie i Poznaniu, Szkole Podoficerskiej PSP w Bydgoszczy oraz Centralnym Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach.

Od stycznia 2013 r. obowiązuje zarządzenie nr 21 Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie instrukcji kancelaryjnej i jednolitego rzeczowego wykazu akt dla Państwowej Straży Pożarnej, które zostało zamieszczone w Dzienniku Urzędowym Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 lutego 2013 r. (Dz. Urz. MSW Nr 3, poz. 27).

Zarządzenie dotyczy instrukcji kancelaryjnej i jednolitego rzeczowego wykazu akt dla:

- Komendy Głównej PSP,
- komend wojewódzkich PSP,
- komend powiatowych (miejskich) PSP,

- Szkół Aspirantów PSP w Krakowie i Poznaniu,
- Centralnej Szkoły PSP w Częstochowie,
- Szkoły Podoficerskiej PSP w Bydgoszczy,
- Centralnego Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach,

którego załącznikami są:

- instrukcja kancelaryjna dla Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej;
- instrukcja kancelaryjna dla komend wojewódzkich i powiatowych (miejskich) Państwowej Straży Pożarnej, Szkół Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu i Krakowie, Centralnej Szkoły Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie, Szkoły Podoficerskiej Państwowej Straży Pożarnej w Bydgoszczy oraz Centralnego Muzeum Pożarnictwa;
- jednolity rzeczowy wykaz akt Państwowej Straży Pożarnej.

Instrukcja kancelaryjna określa szczegółowe zasady, sposób i tryb postępowania z dokumentacją i zapewnia jednolity sposób tworzenia, ewidencjonowania i przechowywania dokumentów jawnych oraz ich ochronę przed uszkodzeniem, zniszczeniem bądź utratą do momentu przekazania ich do archiwum we wszystkich jednostkach organizacyjnych PSP.

Jednolity rzeczowy wykaz akt jest realizacją ustawowego obowiązku zapewnienia odpowiedniej ewidencji, przechowywania i ochrony dokumentacji w jednostkach i komórkach organizacyjnych PSP. Stanowi jednolitą klasyfikację i kwalifikację archiwalną dokumentacji powstającej w PSP i napływającej do niej. Obejmuje wszystkie sprawy i zagadnienia z zakresu działalności PSP, oznaczone w poszczególnych pozycjach symbolami i hasłami klasyfikacyjnymi oraz kategorią archiwalną.

Ewidencja zasobu archiwalnego

W archiwum Komendy Głównej PSP prowadzi się pomoce ewidencyjne, na które składają się:

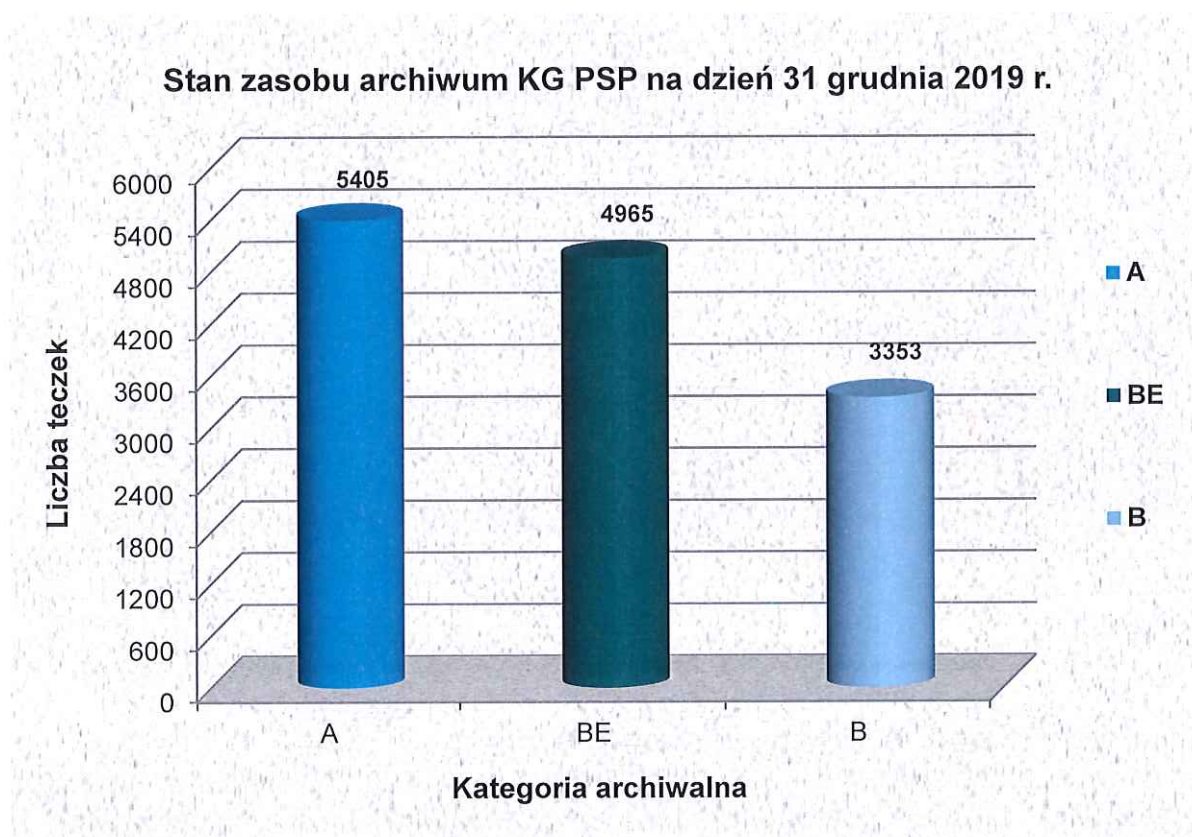
- spisy zdawczo-odbiorcze KG PSP (ułożone numerycznie, jak i według komórek organizacyjnych),
- spisy zdawczo-odbiorcze byłej Szkoły Podoficerskiej PSP w Opolu (ułożone numerycznie, jak i według komórek organizacyjnych),
- spisy zdawczo-odbiorcze byłej Szkoły Podoficerskiej PSP w Supraślu (ułożone numerycznie, jak i według komórek organizacyjnych),
- rejestr spisów zdawczo-odbiorczych KG PSP,
- rejestr spisów zdawczo-odbiorczych byłej Szkoły Podoficerskiej PSP w Opolu,
- rejestr spisów zdawczo-odbiorczych byłej Szkoły Podoficerskiej PSP w Supraślu,
- elektroniczna baza danych „Archiwum 2000”.

Zasób archiwalny

Aktualny zasób archiwalny Komendy Głównej PSP stanowi:

- zespół archiwalny otwarty, w którym znajdują się akta przekazane według 1371 spisów zdawczo-odbiorczych wytworzone przez poszczególne komórki organizacyjne KG PSP. Otwarty zasób archiwalny zawiera obecnie 13723 teczki, w tym materiały o charakterze niejawnym, co stanowi około 344,72 m.b. akt,
- zespół archiwalny zamknięty byłej Szkoły Podoficerskiej PSP w Opolu (92 spisy zdawczo-odbiorcze), w sumie 4,4 m.b. akt,
- zespół archiwalny zamknięty byłej Szkoły Podoficerskiej PSP w Supraślu (81 spisów zdawczo-odbiorczych), to jest 6,3 m.b. akt.

Stan zasobu archiwum Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej wg kategorii akt na dzień 31 grudnia 2019 r. obrazuje poniższy wykres.

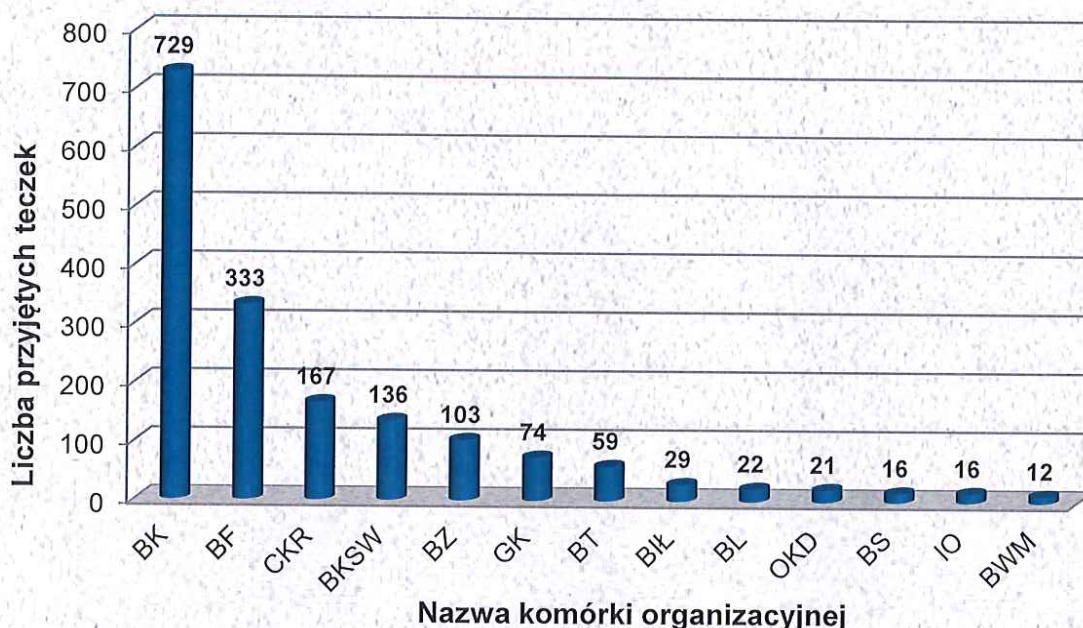

W 2019 roku do archiwum Komendy Głównej PSP z poszczególnych komórek organizacyjnych przyjęto 1717 teczek akt, w ilości 77,5 m.b., w tym z:

- Biura Kadr i Organizacji - 729 teczek w ilości 21,64 m.b.,
- Biura Finansów - 333 teczek w ilości 32,15 m.b.,
- Krajowego Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności - 167 teczek w ilości 6,08 m.b.,
- Biura Kontroli, Skarg i Wniosków - 136 teczek w ilości 4,11 m.b.,
- Biura Rozpoznawania Zagrożeń - 103 teczek w ilości 2,32 m.b.,
- Gabinetu Komendanta - 74 teczek w ilości 4,83 m.b.,
- Biura Logistyki - 59 teczek w ilości 4,03 m.b.,
- Biura Informatyki i Łączności - 29 teczek w ilości 0,63 m.b.,
- Biura ds. Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej - 22 teczek w ilości 0,49 m.b.,
- Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej - 21 teczek w ilości 0,17 m.b.,
- Biura Szkolenia - 16 teczek w ilości 0,35 m.b.,
- Inspektoratu Ochrony Informacji Niejawnych i Spraw Obronnych - 16 teczek w ilości 0,29 m.b.,
- Biura Współpracy Międzynarodowej - 12 teczek w ilości 0,41 m.b..

**Liczba teczek przyjętych
z komórek organizacyjnych KG PSP w 2019 r. - 1717 teczek**

Brakowanie dokumentacji niearchiwalnej

Na podstawie decyzji Nr 39 z dnia 17 września 2019 r. Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej została powołana komisja do przeprowadzenia brakowania dokumentacji niearchiwalnej znajdującej się w zasobie archiwalnym Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej. Komisja dokonała oceny i wydzielenia dokumentacji przeznaczonej do zniszczenia.

Zgodnie z zezwoleniem Nr 5/2019 z dnia 27 listopada 2019 r. z ewidencji Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej zdjęto 536 pozycji i przekazano do zniszczenia 1522 teczki, co stanowi około 66,87 m.b. akt.

Decyzją Nr 40 z dnia 17 września 2019 r. Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej została powołana komisja do przeprowadzenia brakowania dokumentacji niearchiwalnej niejawnnej o klauzuli „ściśle tajne”, „tajne”, „poufne” i „zastrzeżone” znajdującej się w zasobie archiwalnym Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej. Komisja dokonała oceny i wydzielenia dokumentacji przeznaczonej do zniszczenia.

Zgodnie z zezwoleniem Nr 1/2019 z dnia 27 listopada 2019 r. z ewidencji Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej zdjęto 2 pozycje i przekazano do zniszczenia 2 teczki o klauzuli „ściśle tajne”, co stanowi około 0,02 m.b. akt.

Zgodnie z zezwoleniem Nr 2/2018 z dnia 27 listopada 2019 r. z ewidencji Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej zdjęto 35 pozycji i przekazano do zniszczenia 35 teczek o klauzuli „tajne”, co stanowi około 0,452 m.b. akt.

Zgodnie z zezwoleniem Nr 3/2019 z dnia 27 listopada 2019 r. z ewidencji Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej zdjęto 23 pozycje i przekazano do zniszczenia 23 teczki o klauzuli „poufne”, co stanowi około 0,43 m.b. akt.

Zgodnie z zezwoleniem Nr 4/2019 z dnia 27 listopada 2019 r. z ewidencji Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej zdjęto 85 pozycji i przekazano do zniszczenia 85 teczek o klauzuli „zastrzeżone”, co stanowi około 2,55 m.b. akt.

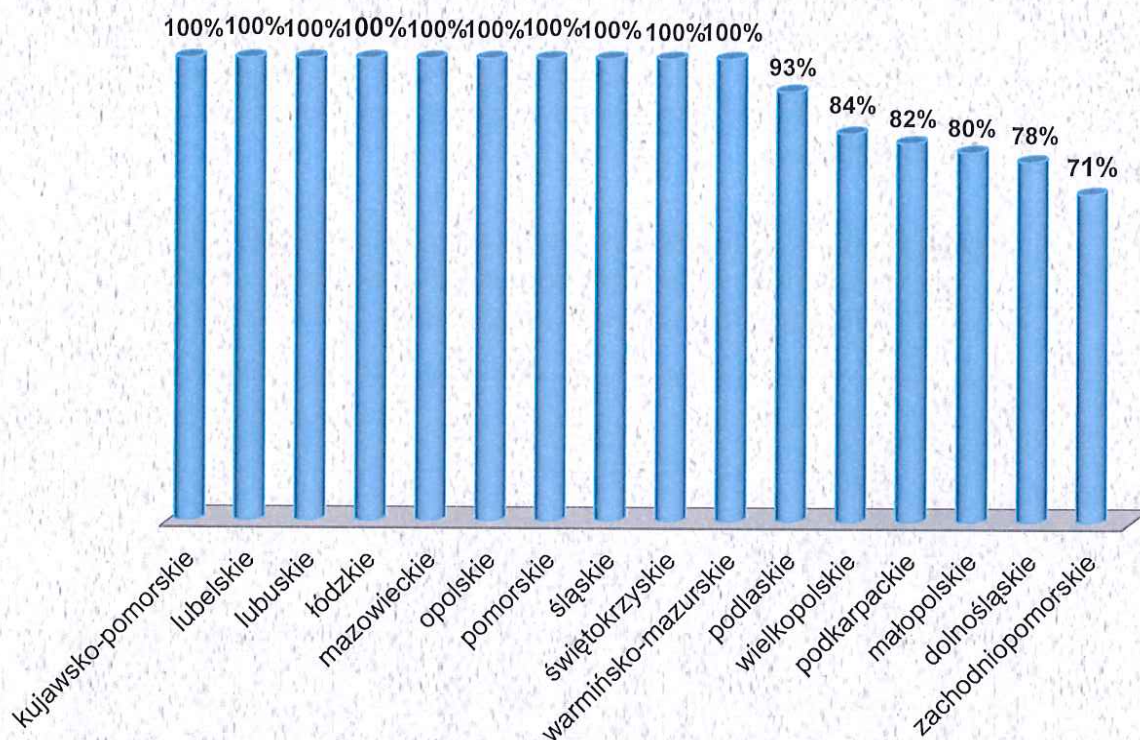
W 2019 roku wydano 352 zezwolenia jednorazowe na wybrakowanie dokumentacji niearchiwalnej wytworzonej przez jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej.

Na podstawie przeprowadzonych analiz przysyłanych protokołów oceny dokumentacji niearchiwalnej kategorii „B” oznaczonej symbolem „B” lub „BE” przeznaczonej do zniszczenia, w związku z licznymi niedociągnięciami w ich sporządzaniu, w 40 przypadkach odmówiono wydania zezwolenia na wybrakowanie dokumentacji niearchiwalnej.

Brakowanie akt w jednostkach organizacyjnych PSP przeprowadzonych w 2019 roku

Udostępnianie dokumentacji

Do stałych i podstawowych zadań realizowanych przez archiwum Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej należy udostępnianie i wypożyczanie przechowywanej dokumentacji do celów służbowych, naukowo-badawczych i publicystycznych.

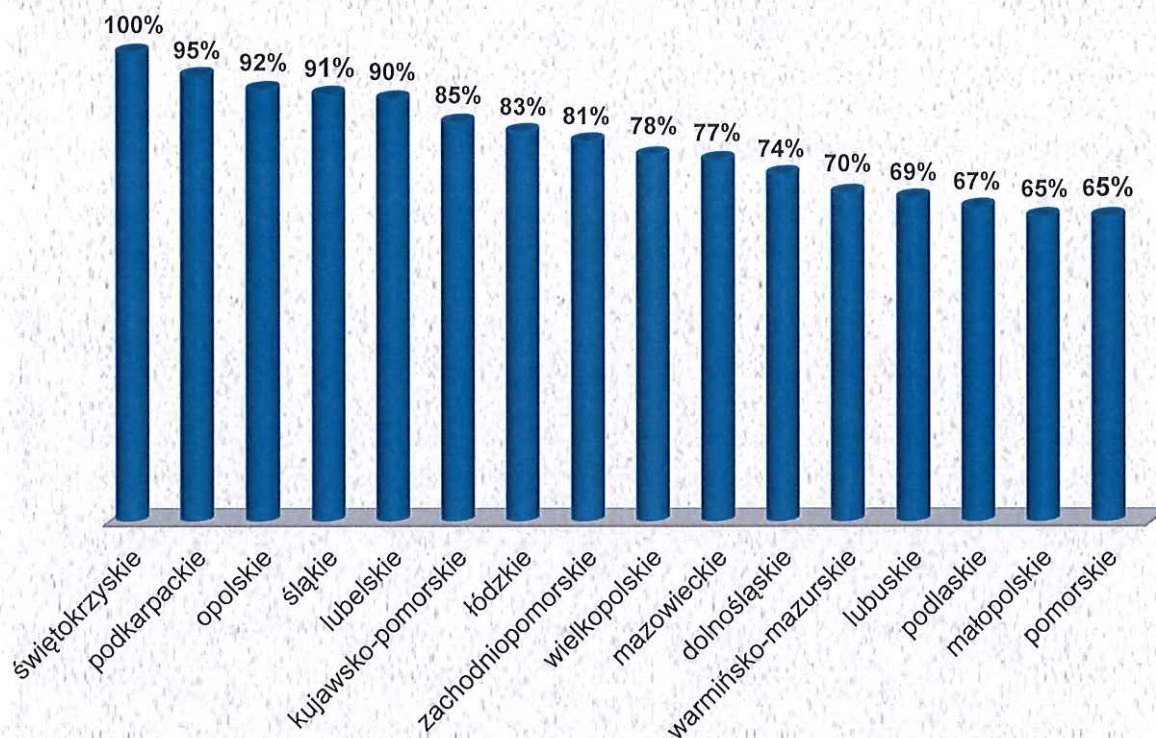
Dla potrzeb służbowych wytworzone dokumenty udostępnia się na podstawie karty udostępniania akt lub pisemnego zapotrzebowania podpisanego przez kierownika komórki organizacyjnej. Karty udostępniania akt otrzymują kolejne numery porządkowe w obrębie jednego roku kalendarzowego. W roku 2019 archiwum Komendy Głównej PSP udostępniło lub wypożyczyło akta na podstawie 33 kart zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Nadzór nad archiwami zakładowymi w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej

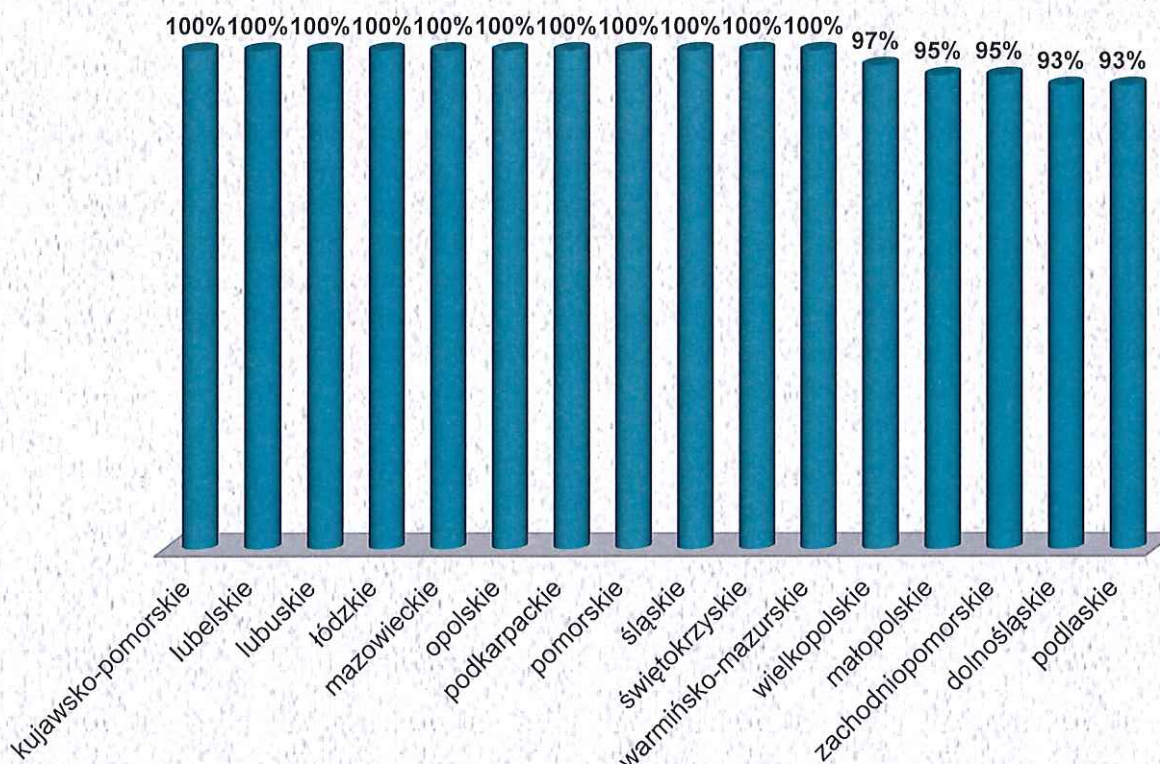
W ramach prowadzenia nadzoru organizacyjno-merytorycznego nad archiwami zakładowymi działającymi w jednostkach organizacyjnych PSP przeprowadzana jest analiza rocznych sprawozdań oraz spisów zdawczo-odbiorczych z wykonanych prac archiwalnych, stanowiących ewidencję zasobu archiwalnego.

**Akta kategorii A przyjęte przez archiwa
w jednostkach organizacyjnych PSP w 2019 roku**

**Akta kategorii B przyjęte przez archiwa
jednostek organizacyjnych PSP w 2019 roku**

Ponadto Komenda Główna i komendy wojewódzkie PSP zobowiązane są do nadzoru podległych jednostek organizacyjnych PSP z postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną oraz organizacją archiwów zakładowych. Na podstawie wystąpień pokontrolnych uwzględniających podsumowanie i ocenę działalności archiwalnej wydawane są wnioski i zalecenia pokontrolne w celu usunięcia stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości.

Wykaz kontroli przeprowadzonych w jednostkach organizacyjnych PSP w 2019 roku przedstawiono w tabeli.

2019 rok	L.p.	Kontrolująca jednostka organizacyjna PSP	Liczba kontroli zrealizowanych
	1.	KW PSP w Krakowie	4
	2.	KW PSP w Katowicach	3
	3.	KW PSP w Lublinie	3
	4.	KW PSP w Olsztynie	3
	5.	KW PSP w Opolu	3
	6.	KW PSP w Rzeszowie	3
	7.	KW PSP w Gdańsku	2
	8.	KW PSP w Kielcach	2
	9.	KW PSP w Szczecinie	2
	10.	KW PSP w Gorzowie Wielkopolskim	1
	11.	KW PSP w Warszawie	1
	12.	KW PSP w Łodzi	1
	13.	KW PSP we Wrocławiu	1
	RAZEM		29

Narady i szkolenia

W dniach 18-22 marca 2019 roku przy współpracy z Krajowym Centrum Edukacji Archiwalnej Stowarzyszenia Archiwistów Polskich przeprowadzono pięciodniowy kurs kancelaryjno-archiwalny I stopnia dla pracowników odpowiedzialnych za prowadzenie archiwów zakładowych w jednostkach organizacyjnych PSP. Kurs pozwolił uczestnikom zdobyć wiedzę na temat podstaw teorii i metodyki archiwalnej oraz umożliwił zdobycie kwalifikacji zawodowych do pracy na stanowisku archiwisty i referenta kancelaryjnego. Kurs obejmował 39 godzin zajęć i zakończył się egzaminem, na podstawie którego wystawione zostały zaświadczenia uprawniające do prowadzenia archiwum.

Ogółem kurs ukończyło 50 osób.

Wnioski

1. Kierownicy jednostek organizacyjnych PSP i komórki organizacyjnych Komendy Głównej PSP zobowiązani zostaną do terminowego przekazywania akt do archiwum oraz systematycznego przeprowadzania brakowania dokumentacji niearchiwalnej, której okres przechowywania już minął.
2. Z uwagi na liczne błędy, celowa jest weryfikacja sprawozdań z wykonania prac archiwalnych jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej za 2020 rok.
3. Na podstawie rozpoznanych potrzeb przy współpracy z Krajowym Centrum Edukacji Archiwalnej Stowarzyszenia Archiwistów Polskich, zorganizowany zostanie kurs kancelaryjno-archiwalny I stopnia dla pracowników prowadzących archiwa zakładowe w jednostkach organizacyjnych PSP.

KIEROWNIK SEKCJI
Archiwum Komendy Głównej

st. kpt mgr inż. Ewa ŁUCKO

DYREKTOR
BIURA KONTROLI, SKARG I WNIOSEK

st. bryg. mgr inż. Wojciech STRĄCZEK

